

۱۴۰۳/۸/۲۸
۹۵/۶/۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طب سنتی اسلامی

تألیف:

محمود خروشی

ماهرخ سپهوند

با حمایت:

مرکز رشد فناوری فرآورده‌های گیاهی دارویی

جهاد دانشگاهی استان اردبیل

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

۱۳۹۴

سروش، محمود، ۱۳۶۴.	سرشناسه
طب سنتی اسلامی / تالیف محمود خروشی، ماهرخ سپهوند.	عنوان و نام پدیدآور
تهران، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۴.	مشخصات نشر
۱۱۲ ص.	مشخصات ظاهری
۲- ۸۶۳- ۱۰۲- ۶۰۰- ۹۷۸	شابک
	وضعیت فهرست نویسی: فیا
کتاب حاضر با حمایت مرکز رشد فناوری فرآورده‌های گیاهان دارویی، جهاد دانشگاهی استان اردبیل منتشر شده است.	یادداشت
کتابنامه: ص. [۱۰۷]-۱۱۰.	یادداشت
پزشکی سنتی - متون قدیمی تا قرن ۱۴	موضوع
پزشکی سنتی	موضوع
گیاهان دارویی	موضوع
پزشکی اسلامی	موضوع
سپهوند، ماهرخ، ۱۳۵۸.	شناسه افزوده
جهاد دانشگاهی. واحد اردبیل. مرکز رشد فناوری فرآورده‌های گیاهان دارویی	شناسه افزوده
رمان انتشارات جهاد دانشگاهی	شناسه افزوده
۳۹۴ خ ۱۳ R	رده‌بندی کنگره
۱۱۰	رده‌بندی دیویی
۱۰۰۶۳۸۵	شماره کتابشناسی ملی

طب سنتی اسلامی

مؤلف: محمدرضا خروشی - ماهرخ سپهوند

ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

مجری: سازمان واحد استان اردبیل

ویراستار: مهران محمدی (کارشناس ارشد مدیریت آموزشی)

چاپ: اول - ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

شابک: ۲- ۸۶۳- ۱۰۲- ۶۰۰- ۹۷۸

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه نماید مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

سازمان انتشارات

نشانی سازمان انتشارات: تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان فخررازی - خیابان شهدای ژاندارمری - پلاک ۷۲، تلفن: ۶۶۹۵۲۹۴۸
مرکز پخش:

خیابان انقلاب - بین فلسطین و چهارراه ولیعصر - جنب مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران - تلفن: ۶۶۲۸۷۶۲۵

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.isba.ir پست الکترونیکی: info@isba.ir فروشگاه اینترنتی: www.Jdbook.ir

فهرست

عنوان	صفحه
پیشگفتا	۱۱
فصل اول: سرریات طب سنتی	۱۳
شفا یافتن به واسطه زندگی	۱۳
طب مکمل	۱۴
مراقبت از سلامتی	۱۶
بهداشت دهان و دندان	۱۸
روزه داری	۱۹
معهده	۲۰
خواب صبح هنگام و خواب نیمروزی	۲۱
البسه و پوشش بدن	۲۲
پیام‌های بازرگانی	۲۴
عسل اکسیری	۲۵
رابطه بین بیماری‌ها و گیاهان	۲۵
تصفیه خون	۲۷
پاکیزگی محیط زیست	۲۹
نصایح لقمان حکیم	۳۰
جمع آوری و نگهداری گیاهان	۳۰
روش‌های استفاده از گیاهان دارویی	۳۰
نکاتی قابل تأمل	۳۲
فصل دوم: درمان بیماری به کمک طب سنتی	۴۵
کمک‌های اولیه	۴۵
بیماری‌های مادرزادی	۴۷

۴۷	آیا بیماری‌ها ارثی هستند؟
۴۸	بیماری‌های ناشی از استرس
۵۰	بیماری‌های ناشی از سرما
۵۰	درمان‌های مفید در مقابل سرما
۵۱	بیماری‌های نشأت گرفته از معده
۵۲	بیماری‌های ناشی از عادات بد
۵۳	بیماری‌های ریوی و دستگاه تنفسی
۵۴	سرطان ریه و گلو
۵۴	خونری ریوی
۵۵	اسهال ریه (ذات الریه)
۵۵	سل
۵۶	آسم (تنگی نفس)
۵۶	آنفلوآنزا
۵۷	سرماخوردگی، برونشیت، سرماخوردگی
۵۸	خلط
۵۸	التهاب گلو (آنژین)
۵۹	بادامک
۵۹	سینوزیت
۵۹	گواتر
۶۰	خون دماغ
۶۰	دمل‌های بینی
۶۰	بیماری‌های قسمت سر
۶۱	انسداد رگ‌های مغزی
۶۱	سردرد
۶۳	بی‌هوشتی
۶۳	ریزش مو
۶۴	شوره سر
۶۴	طاسی (کچلی)
۶۵	کچلی حاصل از عفونت قارچی

۶۵.....	شپش مو
۶۵.....	بیماری‌های چشم
۶۷.....	بیماری‌های کلیوی
۶۷.....	التهاب کلیه
۶۷.....	خونریزی کلیه
۶۸.....	نارسایی کلیه
۶۸.....	سنگ ریزه‌های کلیه
۶۸.....	سند کلیه
۶۸.....	دردهای کولیکی کلیه
۶۸.....	انسداد ادراری، تک‌ادراری
۶۹.....	پروستات
۶۹.....	تعرق بیش از حد
۶۹.....	بیماری‌های پوستی
۷۰.....	لکه‌های پوستی
۷۰.....	جوش جوانی
۷۰.....	التهاب پوستی
۷۰.....	ذمل
۷۰.....	خارش، اگزما
۷۱.....	سوختگی
۷۱.....	کبودی و پیچ خوردگی
۷۱.....	زخم و بریدگی
۷۱.....	سرخچه
۷۲.....	ترک پوستی
۷۲.....	بیماری‌های نشأت گرفته از گوشت خوک
۷۴.....	بیماری‌های قلبی
۷۶.....	مواد تقویت کننده قلب
۷۷.....	انسداد رگ‌های قلبی
۷۷.....	ناراحتی‌های مربوط به دریچه‌های قلبی
۷۷.....	لرزش و تپش قلبی

۷۷	 روماتیسم قلبی
۷۸	 فشار خون
۷۸	 علائم فشار خون
۷۹	 سرطان
۸۰	 تقویت طحال
۸۰	 لوسیون مورد استفاده در سرطان پوستی
۸۱	 بیماری‌های زنان
۸۱	 نظم‌ی عادت ماهیانه
۸۱	 باستگی و ترشحات روشن
۸۱	 التهاب رحم
۸۱	 قطع یا کاهش عادت ماهیانه
۸۱	 زایمان زودرس
۸۲	 عقیمی زنان
۸۲	 زایمان بدون درد
۸۲	 سقطی در پستان
۸۲	 سرطان سینه
۸۳	 بیماری‌های کبدی
۸۶	 خارش، اگزما و صدف
۸۷	 سیروز
۸۷	 قند خون (دیابت)
۸۸	 کلسترول
۸۹	 زردی، هپاتیت B
۸۹	 انسداد کیسه صفرا
۹۰	 سنگ کیسه صفرا
۹۰	 بیماری‌های طحال
۹۰	 آماس طحال
۹۰	 انسداد طحال
۹۱	 کم خونی
۹۱	 بیماری‌های استخوانی

۹۱	نرمی استخوان
۹۱	تقویت نخاع
۹۱	التهاب استخوان
۹۱	جوش خوردن سریع ترک و شکستگی
۹۲	راشیتیس
۹۲	فلج
۹۲	عقیمی
۹۳	بیماریهای دستگاه گوارش
۹۳	ر خ معده
۹۵	گاستریت
۹۵	تهوع و استفراغ
۹۵	یبوست و مشکل در مضم
۹۷	اسهال
۹۷	درمان اسهال به وسیله گیاهان
۹۷	باد شکم
۹۸	کولیت
۹۸	کرم‌های روده
۹۹	بی اشتها
۹۹	بواسیر
۱۰۰	روماتیسم
۱۰۰	سیاتیک (روماتیسم سیستم عصبی)
۱۰۰	خواب رفتگی، درد و آماس پا
۱۰۰	رابطه نماز و درمان روماتیسم
۱۰۱	روش‌های لاغر شدن
۱۰۳	روش‌های چاق شدن
۱۰۳	شکر و استغفار
۱۰۵	منابع

پیشگفتار

خداوند منان را شاکریم که به ما توانایی عطا فرمود تا پیشکشی هر چند ناچیز به پیشگاه طبیعت دوستان، پویندگان علم و طب سنتی و فعالان عرصه سلامت بشری تقدیم داریم.

در سال ۹۷، سازمان بهداشت جهانی بیانیه‌ای در زمینه توسعه طب سنتی منتشر کرد. در این بیانیه، «طب سنتی» به طور خاصه این گونه تعریف شده است: مجموعه تمامی علوم نظری و عملی که در تشخیص طب، پیشگیری و درمان بیماری‌های جسمی، ذهنی یا ناپهنجاری‌های اجتماعی به کار می‌رود و به زرد گتاری، یا نوشتاری از نسلی به نسل دیگر انتقال یافته باشد.

اکنون جامعه پزشکی جهان به اهمیت روش‌های درمان طبیعی و مکاتب طب سنتی و مکمل پی برده است، و دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی بسیاری در غرب و شرق جهان به پژوهش برای به کارگیری روش‌های مختلف طب که سبب علمی و تاریخی دارند مشغول می‌باشند. این حرکت، همچنین موجب شده است که پزشکان و محققان در ایران و دیگر کشورهای جهان به شناخت مبانی طب سنتی ایران گرایش یابند. ستارگان طب سنتی ایران مانند ابن سینا، رازی، علی بن عباس اهوازی، ابن ابی الصادق نیشابوری، سید اسماعیل حرانی، عمادالدین محمود شیرازی حدود هشت قرن هدایت دانشگاه‌های طب در غرب و شرق را بر عهده داشتند. طب سنتی ایران بر پیشگیری از بیماری‌ها با آموزش روش صحیح زندگی تاکید دارد و پزشک معالج را پزشکی می‌داند که سلامتی جامعه را حفظ کند، بنابراین خودبه خود با این تدبیر تعداد بیماران و مصرف دارو کاهش خواهد یافت.

با همه این اوصاف کتاب حاضر، پس از سال‌ها تلاش، تحقیق و بهره‌گیری از دانش اساتید بزرگوار عرصه علم طب سنتی که هم از حیطه مذهبی در برگیرنده مطالبی شایسته است و هم از نظر علمی و عملی دارای سخنانی کاربردی، که گام به گام علم پزشکی نوین پیش رفته است، در دو فصل جمع آوری شده که در فصل اول به مطالب و دانستنی‌های عمومی در مورد علم و طب سنتی با عنوان «ضروریات طب سنتی» و در فصل دوم به درمان بیماری‌ها توسط نعمت‌های شفابخش الهی و طب سنتی با عنوان «درمان به کمک طب سنتی» پرداخته است.

لذا هرچه در توان داشتیم در طبق اخلاص گذاشتیم تا کتاب حاضر تا سرحد امکان عاری از اشتباه باشد اما برحسب ادای حق شاگردی در محضر اساتید بزرگوار، طالب ارائه ایرادات و نواقص احتمالی برای رفع موارد مذکور در چاپ‌های بعدی هستیم.

مؤلفین بر خود لازم می‌دانند از زحمات استاد عالیقدر جناب آقای دکتر عبدالله احتشام نیا که زحمت ویرایش علمی این اثر را بر عهده گرفتند و نهایت بزرگواری را در حق مؤلفین به عمل آوردند نهایت تشکر و سپاس گذاری را بنمایند.

نیز امید داریم دوستان، اساتید و همکاران عزیزمان در جای جای میهن عزیزمان که شاید نام بردن از این بررگه‌ازان در اینجا ننگد و یا اسامی زیبایشان از قلم بیافتد، سپاس ما را به پاس زحمات واصل به ایشان پذیرا باشند.

همچنین از همه کسانی که در خلق این اثر تلاش و حمایت نموده اند به ویژه جناب آقای دکتر رامز نصیری صالح رئیس محترم جهاددانشگاهی واحد استان اردبیل و جناب آقای مهران محمدی مدیر مسئول انشآت جهاد دانشگاهی استان اردبیل که زحمت ویرایش این اثر را هم متقبل شدند؛ تشکر نموده و موفقیت و رفاه آن‌ها را برایشان مسئلت داریم.

مؤلفین (پاییز ۱۳۹۴)